

GOVERNER MURPHY NADALJUJE S POGAJANJI

ČE SE BODO POGAJANJA ZA URAVNAVO STAVKE IZJALOVILA BO NASTOPILA NARODNA GARDA

Governer Murphy je imel konferenco z Lewisom in zveznim posredovalcem. — Avtomobilska družba na konferenci ni bila udeležena. — Stavkarji so še vedno v tovarnah. — Vojaštvo pripravljeno.

DETROIT, Mich., 8. februarja. — V nedeljo so se v stanovanju governerja Murphyja sestali k konferenci governer, voditelj avtomobilske stavke John L. Lewis in zvezni posredovalec, James F. Dewey.

Ta konferenca je sledila pogajanjem med stavkarji in avtomobilsko družbo, ki pa so se zaradi zahteve stavkarjev, da avtomobilska družba prizna avtomobilski uniji pravico, da je edina organizacija, s katero se mora družba pogajati, prišla na mrtvo točko in so bila preložena do ponedeljka.

Zastopniki General Motors na tej konferenci niso bili navzoči.

Razširjene so govorice, da se avtomobilska družba že bavi z vprašanjem, ako ji sploh še kaže pogajati se, dokler zastopniki stavkarjev vstrajajo pri svojih zahtevah.

Dewey je prišel v Murphyjevo stanovanje pol ure pred Lewisom, ki je pripeljal s seboj mladega pravnega zastopnika CIO, Lee Pressmana.

Governer je navzlic dosedanjim neuspehom še vedno uverjen, da bodo pogajanja uspela. Rekel je, da je prepričan, da bo mogoče odstraniti najpoglavnejšo zapreko. Unija avtomobilskih delavcev trdi, da ima pri General Motors dovolj svojih članov, da opraviči svoje zahteve.

General Motors družba pravi, da bi bili neunijski delavci v svojih pravicah prikrajšani, ako bi družba uniji priznala edino pravico za kolektivna pogajanja.

FLINT, Mich., 8. februarja. — Ker izgleda, da se bodo pogajanja za poravnavo avtomobilske stavke v Detroitu izjalovila, je narodna garda pripravljena, da izvrši vsako povelje governerja Murphyja.

Serif Thomas Wolcott je prosil governerja, da mu pošlje zadostno število vojakov, da bo mogel aretirati "sedeče" stavkarje v Fisher Body tovarnah.

Cetudi governer šerifu Wolcottu na njegovo prošnjo ni odgovoril, ker čaka na izid konference z W. Knudsenom in Lewisom, vendar so dobro poučeni krogi mnenja, da bo mogoče razglasil obsedno stanje, ali pa bo ukazal, da vojaštvo obkoli tovarno Fisher Body št. 1, kakor je obkoli Fisher Body št. 2 in Chevrolet.

Nikdo ne pričakuje, da bi governer ukazal vojakom, da gredo v zasedene tovarne in vržejo stavkarje iz poslopij, ker se hoče za vsako ceno izogniti prelivanju krvi.

Serif je rekel, da ne bo storil ničesar, dokler ne prejme od governerja Murphyja kakega naročila. Unijski in neunijski delavci, med katerimi vlada veliko sovraštvo, se sicer strogo drže premirja, ki je bilo sklenjeno v sredo, toda bati se je, da pride do kakih izgrediv, ako se bo konferenca v Detroitu danes zopet razbila.

Meščanska armada, ki šteje okoli 1000 mož, ki so bili zapriseženi kot posebni policisti, je vedno pripravljena, da natsopi, ako pride do kakih nemirov. Ravno tako je pripravljena Flint Alliance, v kateri je več tisoč neunijskih delavcev, ki ne odobrujejo sedanje stavke.

Ako se konferenca v Detroitu razbije in governer vojaštvu ne izda takoj povelja, da poseže v položaj, tedaj mestne oblasti ne bodo mogli preprečiti izgrediv.

Odpor proti Rooseveltovemu predlogu

VIHAR VEČA NEVARNOST POVODNJI

Glavni nasipi vzdržujejo pritisk vode. — 125,000 nasipe. — Voda reke ljudi utrjuje jezove in Ohio pada.

MEMPHIS, Tenn., 8. feb. — Močni južni veter razburkava valove Mississippija in pri tem ovira vojaške inženirje, ki se trudijo, da bi utrili jezove in nasipe. Vetrovi so dosegli hitrost 25 milj na uro in povzročili, da je voda narasla.

Vsled tega mora 125,000 delavcev delati s tem večjim naporom. Dosedaj so glavni jezovi vzdržali pritisk vode, ki se počasi vali proti izlivu.

V Pomeru, O., so bile mestne vodne naprave, železniški tir in dve hiši v veliki nevarnosti, ko so se pričela tla v razdalji 400 čevljev pomikati proti reki Ohio. V zemlji se je pokazala velika razpoka, ki teče skozi sredo vodnih naprav. — Voda je ravno pričela nekoliko upadati, ko so prišli vetrovi in je voda zopet nekoliko narasla. Voda je dosegla svoj višek, na katerem bo po mnenju inženirjev nekaj dni ostala, nakar bo pričela padati.

V sedanji povodnji je utonilo 407 ljudi. Število prebivalcev, ki nimajo strehe, pa čeni-jo v dolinah Ohio in Mississippija na milijon oseb.

Rdeči križ naznanja, da se sklad, ki je namenjen v pomoč poplavljenjem, bliža 17 milijonov dolarjev.

SESTRA OBISKALA EDVARDA

LONDON, Anglija, 8. feb. — Angleška kraljeva družina skuša na vsak način pregotoviti vojvodo Windsorja, da opusti svojo namero, da poroči Mrs. Wallis Simpson, zaradi katere se je odpovedal kraljevu prestolu.

Iz dvornih krogov prihaja zagotovilo, da nese njegova edina sestra princesa Marija k njemu prošnjo kraljeve družine.

Princesa Marija je odpotovala v Enzesfeld na prošnjo svojega brata kralja Jurija VI. in svoje matere kraljice vdove Marije.

Njeno poslanstvo pa bo najbrže zaman, kajti ko se je Edvard odpovedal prestolu, je med drugim po radio rekel:

"Verjeti mi morate, ko vam rečem, da sem se prepričal, da mi je nemogoče prenašati veliko breme odgovornosti in izpolnjevati svoje dolžnosti kot kralj, kakor bi jih želel, brez pomoči in podpore žene, katero ljubim."

Vojvoda Windsor odkrito govori svojim prijateljem o svoji poroki z Mrs. Simpson. Z njo se bo poročil 27. aprila,

GEN. JOHNSON ZA PREUREDBO PRAVOSODJA

Za ohranitev demokracije je preuredba pravosodja potrebna. — Zaradi okorelih postav Roosevelt ni mogel napraviti ničesar.

Bivši ravnatelj NRA general Hugh S. Johnson je v nedeljo v New Yorku po radio zagovarjal načrt predsednika F. D. Roosevelta za premembo ameriškega pravosodja, češ, da je bil ta korak potreben, če je hotel ohraniti demokracijo. Vsled tega zasluži predsednik podporo celega ameriškega naroda.

Johnson je rekel, da je odpor nekaterih proti tej premembi samo vihar v kozarec vode in ni vreden, da se kdo zanj zmeči.

"Gospodje, ki so se borili proti zopetni izvolitvi predsednika, se potrti trkajo na svoja stara stena reda," je rekel Johnson. "Predsednikov načrt označujejo kot smrtni udarec za ustavo, ravno tako kot s opristaši obžalovanja vrednega gospoda Landona videli konec ameriškega življenja."

"To je bila jasna neumnost, da je dobil v odgovor to, kar je zaslužil — najhujši volitveni poraz v naši zgodovini. Ustava stoji nedotaknjena. Volitve v novembru so predsedniku nalozile nalogo, da vresniči demokracijo v tej deželi. Vzrok, zakaj tega do sedaj še ni storil, tiči v našem okorelem pravosodju. Zato predlagam, da se premeni. Imamo tedaj opravke z močnim, ki hoče izvesti to, za kar je bil izvoljen."

"Zvezno najvišje sodišče je nazadnjaško," je nadaljeval Johnson. "Sodnike so večidel imenovali nazadnjaški predsedniki. Ako je dovoljeno z imenovanjem napraviti sodišče nazadnjaško — zakaj potem ne bi dovoljeno z imenovanjem napraviti ga naprednega?"

MINISTER EDEN V MONTE CARLO

MONTE CARLO, 8. feb. — Angleški vnanji minister Anthony Eden je prišel za nekaj dni na počitnice s svojo soprogo in dvema tajnikoma.

ko bo sodnijska ločitev njene ga zakona postala veljavna.

DUNAJ, Avstrija, 8. feb. — Vojvoda Edvard Windsor je solznih oči pozdravil svojo sestro princeso Marijo, ko je z vlakom dospela na Dunaj in nekaj minut ni mogel govoriti. Na postaji se je zbrala velika množica, da pozdravi vojvodo, njegovo sestro in njenega moža Earl of Harewood. Takoj nato so se vsi z avtomobilom odpeljali na Rothschildov grad v Enzesfeld.

VELIK USPEH ŠPANSKIH FAŠISTOV

Fašistom pomaga 15,000 Italijanov. — Fašistična armada je dospela do Malage. — Padec važnega pristanišča more priti vsak čas.

GIBRALTAR, Španka, 8. februarja. — Med celodnevni bombardiranjem bojnih ladij so fašisti prodrli v predmestje važnega pristanišča Malage. V mestu je 200,000 prebivalcev in ravno toliko beguncev.

Fašistična armada, v kateri je 15,000 Italijanov, ki so se zadnje tri dni izkrcali v Cadizu, se je približala Malagi na eno miljo. Popoldne so fašisti zavzeli Torremolinos.

Republikanske bojne ladje, ki so odplule iz Cartagene, se še niso prikazale pred Malago. Med bojnimi ladjami, ki bombardirajo Malago, so tri križarke, ena topničarka in 12 manjših bojnih ladij. General Gonzalo Queipo de Llano vodi obleganje s križarke Canarias.

General de Llano je po radio naznanil, da je njegova armada naglo prodrla od Marbelle proti Malagi in da je zavzela Fuengiralo in Torremolinos ter prve hiše v Malagi in eno sladkorno tovarno.

PRED MALAGO, 8. feb. — Teror je zavladal v Malagi, ko so fašistične čete z vseh strani prišle do mesta, v katerem se nahaja 400,000 prebivalcev.

Fašistični častniki zatrjujejo, da anarhisti divjajo po mestu in morijo svoje nasprotnike. Medtem pa se je fašistična armada vstavila pred mestom in čaka samo še na povelje, kdaj naskoči mesto.

Beg iz mesta je nemogoč, ker armada s hribov obvlada mesto, pred pristaniščem pa stoje boje ladje.

REPUBLIKA PARAGVAJ NE BO IZSTOPILA IZ LIGE

ASUNCION, Paragvaj, 8. februarja. — Južnoameriške članice Lige narodov so naprosile republiko Paragvaj, naj ne izstopi iz Lige. Izstopiti bi imela dne 23. februarja.

Vnanji minister bo prošnjo natančno proučil in odločil po svoje.

HERRICKU SO POSTAVILI SPOMENIK

PARIZ, Francija, 7. feb. — Mestna uprava je sporočila da, da bo v petek odkrit na "Place des Etats Unis" spomenik bivšemu ameriškega poslaniku Myronu Herricku. — Stroški za spomenik so bili pokriti s prostovoljnimi prispevki.

SENATORJA "HI" JOHNSON IN BORAH VODITA OPOZICIJO

WASHINGTON, D. C., 8. februarja. — Dva neodvisna republikanec iz zapadnih držav, ki sta dosti pripomogla, da ni Woodrow Wilson včlanil Združenih držav v Ligo narodov, sta odločno nastopila proti predlogu predsednika Roosevelta, da je treba zvezna sodišča, predvsem pa najvišje zvezno sodišče, reformirati.

Ta dva moža sta senator "Hi" Johnson iz Californije in senator Borah iz Idaho. "Hi" Johnson, ki je leta 1932 podpisal izvolitev F. D. Roosevelta, zadnjih volitev se pa ni udeležil, je izjavil danes, da se bo do konca svojih moči protivil uresničenju predsednikovega predloga.

Par minut kasneje so ga videli v živahnem pogovoru s senatorjem Borahom iz Idaho, kateri je že prej izjavil, da se nikakor ne strinja z najnovejšim predsednikovim predlogom.

Boj v senatu bo najbrž ostrejši nego v poslanski zbornici, toda zdi se, da se bo končal z zmago demokratov.

Za predsednikom so najvplivnejši demokratski voditelji kot naprimer Robinson, Byrnes, Pittman in Ashurst.

Ashurst je predsednik senatskega justičnega odseka, ki bo danes imel prvo posvetovanje o predsednikovem predlogu.

ANGLIJA RAZMIŠLJA O KOLONIJAH

"Manchester Guardian" priznava Nemčiji isto pravico do kolonij, kot drugim državam. — Mandati so se izpremenili v kolonije.

LONDON, Anglija, 8. feb. — Pod naslovom "Kolonijalna prememba" objavlja "Manchester Guardian" dolg članek, v katerem pisec razpravlja o nemških kolonijalnih željah. — Med drugim pravi članek: Z ozirom na neprestane zahteve Nemčije, da so ji kolonije vrnjene, ne preostane Angliji in vsem mislečim ljudem nič drugega, kot približati se k temu vprašanju.

Mandatni sistem je sicer v nekem oziru velik napredek, toda ravno ta sistem je imel za posledico, da velesile, ki so nashične imperijalizma, smatrajo te mandate kot plačilo za zmago in jih vtaknejo kot kolonije v svoj žep.

"Manchester Guardian" pozivlja vlado, da v sporazumu s Francijo vrne Nemčiji nekaj kolonij.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

MUSSOLINIJEV SIN VITTORIO SE JE POROČIL

Vittorio se je poročil z Orsola Buvoli. — Velika množica ljudi je pozdravljala mladi par. — Na ženitovanjskem potovanju bosta obiskala Hollywood.

RIM, Italija, 7. februarja. — Najstarejši sin Benito Mussolinija, Vittorio, se je poročil z Orsola Buvoli v cerkvi sv. Jozefa na Via Nomentana, blizu vile Mussolinijeve družine.

Mussolini je želel, da bi bila poroka popolnoma priprsta, toda v cerkvi in pred cerkvi se je zbralo mnogo ljudi, ki so glasno pozdravljali mladi par. Pri poroki so bili tudi navzoči najvišji državni uradniki in voditelji fašistične stranke.

Nevesta je prišla v cerkev ob strani Mussolinija, ki je imel uniformo najvišjega fašističnega poveljnika. Njima je sledil Vittorio v uniformi poročnika zračne sile s svojo materjo, za njima pa je prišel vnanji minister in Mussolinijev zet grof Galeazzo Ciano z nevestino materjo.

Po poroki sta poročenca šla v cerkev sv. Petra, kjer sta molila na grobih apostolov. Popoldne pa sta se odpeljala na dolgo ženitovanjsko potovanje, med katerim bosta tudi obiskala Hollywood.

Na tisoče brzojavk s čestitkami sta prejela Mussolini in njegov sin. Italijanski in bolgarski kralj sta brzojavila Mussoliniju, Vittorio pa je prejel brzojavke od kanclerja Hitlerja, kanclerja Schuschniggga in od nemškega in avstrijskega vnanjega ministra.

SMRTNA KOSA

V New Yorku je umrla Mrs. Fany Habjan, roj. Ovea, stara 45 let, doma iz Domžal. Truplo leži pri pogrebniku na Deveti cesti med 1. Ave in Ave A. Pogreb bo v petek ob desetih dopoldne z mazo zadušnico v Slovenski cerkvi na Osmi, na pokopališče sv. Trojice. Pokojnica je bila splošno priljubljena, mirne narave ter je že precej časa bolehal. Zapusča dve hčerki ter veliko sorodnikov in prijateljev, katerim izrekamo naše iskreno sožalje.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisi brez podpisa in osebni se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejše bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznike

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

ČIŠČENJE V RUSIJI

Iz vseh krajev Rusije prihajajo vesti o največjem komunističnem "čiščenju" iz leta 1927, ko je bilo več sto Trockijevih pristašev izključenih iz komunistične stranke.

Več sto vplivnih državljani so bili aretiranih in so obdolženi, da so bili udeleženi pri "Trockijevi uničujoči zaroti".

Sovjetski industrijski delavci zahtevajo naglo obsodbo in izvršitev smrtne kazni nad Aleksandrom G. Belaborodovom, ki je bil glavni Trockijev agent za sabotažo. Belaborodov je bil leta 1918 predsednik sovjetrov v Uradu in je izdal ukaz, da je bila ruska carska družina ustrahovana.

Belaborodov je bil pred nekaj tedni z mnogimi drugimi aretiranih v Rostovu ob Donu.

Poleg Belaborodova sta najvažnejša obtožena, ki bosta prihodnje dni prišla pred sodišče, bivši urednik "Izvestij" Nikolaj Buharin in bivši predsednik ljudskih komisarjev ob koncu Ljeningrove bolezni, Aleksij Rykov.

Delavci v tobačni tovarni "Rosa Luxemburg" v Rostovu ob Donu dolže aretirane delavce, da so vzpirjali obsežne sabotaže v veliki tovarni za stroje, na železnicih in v rudnikih ob Črnem morju.

Nad 20,000 delavcev je bilo brez dela zaradi sabotaže v tovarni za stroje, ki je izdelovala največ poljskih strojev za kolektivne kmetije.

Po vseh industrijskih krajih Rusije se vrše velika zborovanja delavcev, ki pošiljajo v Kremelj resolucije, ki zahtevajo neusmiljeno zasledovanje in kaznovanje zarotnikov.

MLADE NEVESTE

V državi Tennessee in po Ameriki v splošnem se ljudje zgražajo nad poročilom, da se je omožilo devetletno dekle z dvaindvajset let starim gorjanom.

Zenin je kupil nevesti za poročno darilo porcelanasto punčko.

To poročilo je pretresljivo, nikakor pa ni presenetljivo. Američani imajo navado pošiljati v črno Afriko, v tajinstveni Tibet in v druge necivilizirane kraje svoje misijonarje in kulturne delavce, da bi civilizirali tamkajšnje necivilizirane prebivalce.

Čemu hoditi v daljavo, ko je vendar doma preobilica tozadevnega dela? V Ameriki je na tisoče krajev, kjer imajo prebivalci istotako malo pojma o ameriškem življenjskem standardu kot ga ima devetletna nevesta o ameriškem standardu spodobnosti.

Poroka devetletnega otroka je le eden izmed slučajev, ki so tako zelo značilni za necivilizirane dele najbolj civilizirane naroda na svetu.

Abraham Lincoln.

"Rodil sem se dne 12. februarja 1809 v Hardin County v Kentucky. Moji roditelji so bili rojeni v Virginiji od neodoljnih družin, če smem tako reči. Ko sem dorastel, nisem znal mnogo. Vendarle na kak način sem se naučil čitati, pisati in nekoliko računstva, to pa je bilo tudi vse."

S takimi besedami je Abraham Lincoln sam opisal svoje rano življenje. Vzgojen za delo na polju znal si je v svoji mladosti zaslužiti kruh s sekirjo. Razun za časa spomladanskega oranja, ko je pomagal očetu, preživljal se je kot drevesek in pomagal drugim farmerjem. Vzrastel je do izredne postave, skoraj 6 čevljev 4 inč, in postal krepak, trden in mišičav.

Ves svoj prosti čas je čital. Ko je zapustil očetov dom, šel je delat drugim za hlapca in postal precej izobražen samouk. Kasneje je postal štacunar, poštar in tuptam zemljemerec. Začel je študirati pravo in postal odvetnik.

Amerika je bila tedaj v kritični dobi svojega gospodarskega in političnega razvoja. Mošto enega bilo je treh ameriškikh delov dežele, od katerega je vsak tirjal pravico do neod-

Abraham Lincoln

visnega obstoja. Industrijska civilizacija je vzrastla v New Englandu in v srednjih državah. Prebivalstvo New Englanda je bilo še pretežno angleško, ali oni nizozemskega pokolenja so bili vplivni v New Yorku; Nemci in Škotsko-Irci so tvorili precejšen del prebivalstva Pennsylvanije in Švedski so bili merodajni v Delaware. Naseljevanje v zapadno smer je prineslo nove generacije pionirjev: Puritanice iz New Englanda, Nemce, Moravane, Hanoverance, francoske Guhene, Avstrijce, Dance in Slovane. Zapad je postal velika ameriška žitnica, ki je preskrbovala z živežem vzhodne države in izvažala mnogo živeža v evropske dežele, zapad je klical po ontranjih izboljšavah, boljših cestah, več železnih, ljudsko vlado. Ali tu je bil Jug, ki je obstajal pri polu-federalnem veleposestnem poljedelstvu na podlagi suženjstva črnecev. Južnjak ni maral za industrializem in že samo govorjenje o mogočnosti osvoboditve suženj in razširjanja ljudovlade je vzbujalo pri njih ogorčenje.

Ko so ta protislovja med nasprotujočimi si interesi končno prišla do spopada, je vodja za stvar narodne enotnosti prišel iz "divjega" priseljeniškega zapada. Ni čuda, da je Lincoln, veliki vodja in samouk, imel za seboj navdušeno pristaštvo pretežke večine tujerodcev, ki so bili tedaj v Združenih državah.

Lincoln je bil izkušen politični voditelj, ko je republikanska stranka l. 1860 izbrala za svojega predsedniškega kandidata. On ni le postal zastavonoša te novo ustanovljene politične stranke, marveč vseh naprednih političnih elementov v vsaki stranki. Njegove zgodovinske debate s Stephen A. Douglassom, priznanim vodjem demokratske stranke, so ga napravile tudi dejanskim voditeljem abolicionistov (pristašev osvoboditve suženj). Nemški

begunci od l. 1848, ki so prišli v Ameriko v beg pred reakcijo, so se takoj pridružili Lincolnu. Najslavnejši med njimi je bil Carl Schurz. Švedska priseljence, John Ericson, ki je zgradil prvo moderno oklopnačjo, in podadmiral Dahlgren, sta postala Lincolnova svetovata. Najbolj vplivni irski, židovski in slovanski priseljenci so se pridružili križarski vojski proti suženjstvu. Lincoln ni nikdar zamoledal svoje stališče glede enakopravnosti narodnostnih manjšin. V nekem govoru, s katerim je napadal razvpite "Know Nothings", je vzkliknil: "Kako more človek, ki je proti zatiranju črnecev, zagovarjati zapostavljanje nekaterih belokožcev? Ako "know nothings" dohijo premoč, bodo izjavili: "Vsi ljudje so rojeni enaki, razun črnecev, tujecev in katoličanov." Če pride kadaj do tega, se rajši preselim v drugo deželo, kjer se ne hlinijo, da ljubijo svobodo."

Ti Know Nothingsi, ali Nativisti so bili tedaj vplivni v mnogih državah in dobro zastopani v kongresu. Kar se tiče suženjstva, je bilo mnogo zagovornikov suženjstva povsod, zlasti seveda na jugu. S svojjo izredno kombinacijo dovornosti, bistroumnosti in dramatične sile je Lincoln osredotočil svoj ogorčanje na one, ki so zagovarjali nadaljevanje suženjstva. Ponovno je izjavil, da narod nemore večno ostati na pol suženjski na pol svobodni.

Lincoln je zmagal v volitvah l. 1860. Enajst dni kasneje je South Carolina izstopila iz Unije in pet tednov po vstopičenju predsednika, je sedmorica drugih južnih držav stvorila "Konfederativno državo Ameriko" in proglasila Jeffersona Davisa za svojega predsednika. Nasledovala je civilna vojna, ki je trajala več kot štiri leta. Dne 1. januarja 1863 je Lincoln izdal "Emancipation Proclamation" s katero je proglasil osvoboditev vseh suženjev. Leta 1864 se je usoda vojne odločno obrnila v korist unijske vojske. Konfederiranci so bili poraženi in začetkom aprila leta 1865 se je vojskovodja konfederacije, general Lee, podal s celo vojsko pri vasi Appomatox.

V jeseni l. 1864 je bil Lincoln zopet imenovan za predsedniškega kandidata in bil je izvoljen s pretežno večino. Dne 4. marca je imel svoj drugi inavguracijski nagovor, katerega plemenite besede ostanejo večne. Vojna je bila praktično končana in govoril je o potrebi pomirjanja in ujedinjenja. Štiri dni kasneje pa ga je zadela krogelja morileca, Johna Wilkessa Boothja. Bil je zadnji čin južnih fanatikov.

Smrt je preprečila dovršitev njegovega dela. Ali s tem, da je rešil edinost in odpravil žig suženjstva, si je stekel nesmrtno čast. Ko je bil narod razoran, je dvignil svoj glas proti onim, ki so hoteli zanikati visoka načela ameriške revolucije in izjave neodvisnosti.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Tudi pri nas se delavske razmere počasi izboljšujejo, za kar so najboljši dokaz številne društvene prireditve to sezono. Kar zvrstiti se ne morejo, toliko jih je. V nedeljo, 14. februarja, pa bo naše vrlo Slovensko mladinsko tamburaško društvo obhajalo pet-letnico svojega obstoja, in sicer s sodelovanjem vseh treh naših pevskih društev, to je "Domovine", "Slovana" in "Bleda". Poleg tega nastopi ob tej priliki tudi naš znani operni pevec g. Anton Šubelj. To se pravi, da bo na tej priležnosti nastopilo vse najboljše, kar imamo Slovenci v Greater New Yorku.

Poleg petja in tamburanja pa se bo ob tej priliki kazal nov film v barvah o lepotah Jugoslavije, med katerimi sta Bled in Dalmacija najobsežnejše zastopana. Blejsko jezero z otokom ter gradom in divnimi gorami v ozadju se vam pokažejo v svojih naravnih barvah in vsej svoji nepopisni krasoti. Zdi se vam kakor da sedite na vrtu hotela Petran in gledate v ta "kraj s podobo raja". — Krepi in gibčni čolnarji vesla mimo vas po jezeru, brhka in zala dekleta v pestrih narodnih nošah se vam smejejo smehljajo nasproti in v ozadju se iskri v vsej svoji glorijski naok — Triglav — v svoji sneženi halji ves ožarjen od poletnega solca. Mojstrica narava in mojster fotograf Kostić sta se združila ter ustvarila res mojsterske slike, kakršnih z naše rodne zemlje še nismo videli.

Ta film je dala za to prireditve na razpolago Cunard White Star Linija in sicer brezplačno, in tudi operatorja bo dala za prikazovanje. Na razpolago bodo tudi filma o spuščanju v morje novega gigantskega parnika "Queen Mary" in film o krasotah Zapadne Indije.

Ampak ne samo program te proslave, temveč tudi naši vrli mladi tamburaši zaslužijo, da se vsak rojak v Greater New Yorku udeleži njihove prireditve, kajti njihov zbor je sam na sebi važen in poseben pojav med nami, ameriškimi Slovenci. Pomislite: tu-rojeni otroci, od katerih so bili nekateri stari samo okrog 10 let, in po velikosti manjši kakor njihove tamburice. Ta nežna mladina je vstrajala 5 let, se pridno učila, in nastopala ob vsaki priliki, na naših zabavah in koncertnih in tudi na drugih. Čelo na obsežnih radio postajah je večkrat nastopila z velikim uspehom. Taki mladini je nasebina dolžna vsa čast in priznanje, zlasti še, ker je to naša, slovenska mladina. Ravno ta zbor kaže, da se z našo mladino da marsikaj doseči, ako je resna volja za to in ako je pravo razumevanje zanjo. V tem

IMAMO še nekaj IZVODOV MOHORJEVIH KNJIG

za leto 1937

CENA \$1.50 (pet knjig)

Kdor jih želi, naj takoj pošlje potrebno vsoto na Upravo o Glasu Naroda in prejel jih bo poštino prosto.

NAROČILA

za MOHORJEVE KNJIGE in KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1938 sprejemamo. Oni, ki nam pošlje za Mohorjeve knjige \$1.25 ali \$1.25 za Vodnike, bo dobil knjige iz domovine naravnost na svoj naslov.

Knjigarna Glasa Naroda.

pa zavzema ravno zborovodja teh mladih tamburašev, g. John Gerjevič, prvo mesto. V polozaju, kjer bi sto drugih obupalo, je on ustvaril velik uspeh.

Slovenci v Greater New Yorku! Pet-letnica naših mladih tamburašev ni samo njihova zadeva, temveč je zadeva cele naselbine. Proslava njihova, je naša proslava. Dvorana Slovenskega Doma v Brooklynu mora biti nabit polna na 14. februarja popoldne. S tem bodo naši tamburaši dobili zaslužen priznanje in istočasno navdušenje za svoje bodoče delo.

Poročevalec.

DELO DOBE

IZVEŽBAŠE ŠIVALKE. — Doğa seziya dobra plača. — Vprašajte pri: FRUHAUF & MUSYL, 11th and Broad Sts., Carlstadt, N. J. (3x)

PRODA se harmoniko

(zaradi smrti lastnika). Harmonika je ročno in po naročilu napravljena, štirivrstna, v najboljšem stanju. Za pojasnila pišite: R. LEVEC, 840 Anderson Place, North Bergen, N. J.

SOBA V NAJEM

Odda se veliko, svetlo sobo v privatni hiši. Dva bloka od Ditmars Avenue postaje. — 20-29 — 31st St. Astoria, L. I.

IMAMO v ZALOŽI

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1937

Cena 25c

s poštino vrēd.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

Piruhi...

SVOJCE IN PRIJATELJE V DOMOVINI NAJBOLJ RAZVESELITE ZA VELIKONOČ, ČE JIM POŠLJETE DENARNO DARILLO

DENARNE POŠILJATVE v DOMOVINO IZVRŠUJE TOČNO IN POCENI —

Potniški Oddelak "Glasa Naroda" 216 W. 18th Street New York City

Pošiljate takoj, da bodo dobili za praznike!

Peter Zgaga

POST

In tako smo preživeli pust. Ko boš to čitala, neznana prijateljica, bo pepelnica najbrž že minila, in pred teboj bo zazijala temna bodočnost štiridesetnevnega posta.

Izbirala si in izbirala, nazadnje pa niti izbirka nisi dobila.

In prav Ti je. Dasi ni lepo. Ti privoščim iz vsega sreča stradanje in pomankanje ljubezni.

Dovolj si imela prilik, mogoče več ko preveč. Pa nisi bila z ničemer zadovoljna, vedno si hotela kaj lepšega, kaj boljšega, kaj bolj idealnega, zdaj imaš pa figo freško in dolge samotne večere.

Le pomisli, kako bi bilo, če bi ga dobila, se vanj zaljubila, ga vzela prepustom in bi ga imela ves dolgi ta post.

Ko bi si zjutraj oči zmeneala in naširoko zazelala, bi ti že udaril v nosnice sladak duh pokofeta.

In še predno bi se dobro zavedla, bi ti že pricital na posteljo veliko šalo kofeta, maslenega kruha in jajca in druge sladkosti.

Ko bi vse to pospravila, bi te ljubezljivo vprašal, če hočeš še en porejón.

Nato bi se oblekla in pogledala na vreme.

Če bi bilo vedro in jasno, bi začela premišljati, če se izplača vstati in ko bi konstatala, da se izplača, bi legla še za kak pol ure, da bi ga ne motila pri pospravljanju in pomivanju.

Vstala bi, ko bi on že odšel za vsakdanjim kruhom, in se počasi odpravila v šop.

Forman bi se ti veselo nasmehnil, kajti omožene imajo pri formanih stokrat več kredita kakor samice. Nato bi se sedla k mašini, cipke bi se ti kar same zvijale med prsti, in celi lučati slavniki bi ti leteli izpod rok, ker bi bila vsa od ljubezni prežeta in bi se ne brigala za težave tega sveta.

Takole ob sedmih bi stopila v kuhinjo in se mu opravičila, da si morala delati overtajnu, on bi Te pa sladko potolažil: — Ravno prav, jaz sem pa medtem večerjo skuhal.

Gotovo bi spekel porkēapse in kurjo župeco pogrel, ki je oči večeraj ostala.

Ko bi po večerji vse lepo pomil in pospravil, bi začela zdelati in bi mu rekla, da si strahno zaspana.

Potem pa kar leži, ubožica, — bi ti prigovarjal — tudi meni že lezejo oči skupaj. Samo še vrata zaklenem in zvonec zamašim, ker imajo pošteni ljudje radi mir ponoči.

Toda spanca bi ne bilo, ko bi že dvanaesti odbilo. Tebi bi se sicer dremalo, on bi pa še vedno gledal boječe in proseče k zaje.

In vsega tega ni in vsega tega ne bo, ker si bila preveč izbirčna, ker si izbirala in nisi niti izbirka dobila, kaj šele moža.

Da te le ni sram ploha! Vlačiti ploh je zelo poniževalen opravek, večsi je pa celo kaznjivo dejanje.

Ko je pred tridesetimi leti kandidiral idrijski gospod dekan Arko v deželni zbor in ni bil izvoljen, mu je vlačil fjaaker Blaj štiriindvajset ur s parom konj ploh okoli dekanije.

Blaja so za osemindvajset ur zaprli, dekan pa ni nikdar več kandidiral.

Ti pa še lahko kandidiraš, moja neznana prijateljica.

Res, da bo post pust in dolgočasen, po veliki noči pa razpni svoje mreže in nastavi limanice vsepovsod.

Ni vrag, da bi se nekaj me njelo.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.75	Lir 300
\$ 11.75	Din. 500	\$ 28.12	Lir 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 56.25	Lir 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 112.50	Lir 2000
		\$ 168.75	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVREDNE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačila večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00	morate poslati	\$ 5.75
\$10.00	"	\$10.50
\$15.00	"	\$15.75
\$20.00	"	\$21.00
\$25.00	"	\$26.25
\$30.00	"	\$31.50
\$35.00	"	\$36.75
\$40.00	"	\$42.00
\$45.00	"	\$47.25
\$50.00	"	\$52.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačila v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

HAJDUŠKA SLAVA IN NJEN ZATON

Ujetega hajduka Ignjatijeviča vodijo od kraja do kraja, kjer je s svojim ubitim pajdašem Maričevičem plenil in ubil ljudi. Hajduk je še vedno zgovoren, poslušuje pa se stare taktike, da vali največja grozodejstva na svojega mrtvega pajdaša. V njegovem pripovedovanju pa bo tudi dosti resnice, zakaj Maričevič je bil res kdaj izmed največjih krvolokov, ki so kdaj hajdukovali po srbskih krajih. Če Ignjatijevič pripoveduje, da je bilo Maričeviču ubiti človeka toliko, kakor zaklati kokoš, gotovo ne laže.

Maričevič je hajdukoval dolgo leta. Okrog njega so se zbirali vsi nepošteni ljudje in Maričevič je bil pravcati vladar nepoštenega sveta. Če se je hotel kdo nad kom maščevati, se je zatekel k Maričeviču, da mu je za nagrado spravil na oni svet sovražnika. Drugi se se spet s pomočjo hajduka Maričeviča iznebili tekmecev pri dedščinah, pri ljubezni in baji tudi v vaški politiki. Pomočniki, zaupniki in klienti ubitega hajduka predstavljajo kaj pestro družbo. Med njimi se tudi ljudje, ki so uživali v vaših velikih ugled in se ni nikomur sanjalo, da imajo v svojih blagajnah krvav denar in da so jim utrli pota hajdukov zločini.

Kako je postal hajduk, to je posebno zanimivo poglavje Ignjatijevičevega pripovedovanja. Ujeti hajduk je, kakor znano star šele 29 let. Pred 6 leti je odslužil vojske v Skoplju pri artileriji. Bil je dober, zelo okreten vojak in neki podporočnik ga je vzel za slugo. Po običaju, ki vlada v kmečkih družinah, se je prvič poročil, ko je bil star 18 let, a ko mu je žena na porodu umrla in zapustila otroka, se je drugič poročil, preden je šel k vojakom. Z drugo ženo ima 9 let starega sina. Ko se je vrnil od vojakov domov, je pridno delal in pošteno živel, a ker je toliko čul o oblasti hajduka Maričeviča, je tudi njega zamikalo v njegov krog. Mlademu kmetu ni ostalo prikrito, da tudi ugledni ljudje marsikaj na tihem ukrenejo z mogočnim hajdukom in z njegovimi pajdaši. Marsikatera tajna zveza med hajdukom in na videz tako u-

glednimi vaščani se mu je kar sama odkrila.

Tudi praznoverje, da je hajduk obdarovan z nadnaravnimi močmi, ki ga branijo vsega zla, je nanj vplivalo. Tako je postal razpečevalec hajdukovega plena in ko je bil enkrat v hajduškem krogu, se je zbudilo v njem tudi častihlepe. Hotel je priti v najožji krog nepremagljivega Maričeviča. Hajduk je dobro poznal svoje ljudi in tako mu tudi ambicije mladega kmeta niso ostale prikrite. Od časa do časa mu je poveril kako važnejšo nalogo in tako je Ignjatijevič napredoval do hajdukovega pomočnika. Potem ga je seveda zamikalo, da bi od navadnega tatu — "kokošarja" postal pravi hajduk, enakovreden Maričevičevu pajdašu in če mogoče še močnejši in spretnejši od njega. Maričevič mu je na poti hajduške slave izdatno pomagal in ko ga je naučil, kako se od ljudi z mukami izsilil denar, sta postala prava pajdaša. Kmalu je bilo vsej pokrajini znano, da ima Maričevič mladega, okretnega tovariša in Ignjatijevič je postal daleč okrog znan pod hajduškim imenom "Koreja". Maričevičeve okrutnosti in krvoločnosti se menda ni navzel, veselil pa se je svojega hajduškega slovesa in roparski uspehi so zvišali njegov pogum. V srajco si je vžil netopirjevo perut in praznoverje ga je tolažilo, da je varen pred krogami iz žandarskih pušk.

Krogla ga res ni zadela, pač pa je pri begu iz obkoljene hiše, kjer je bil Maričevič ubit, padel v jarek, se potolkel in bil ujet.

Zdaj je z menoj končano, meni Ignjatijevič, kakor opisuje, kako so bila izvršena razna tolovajstva. Izdal je že lepo število bivših hajduških pomočnikov ali jatakov in ko ti seveda valijo vso krivdo na njega in mu orožniki o tem pripovedujejo, ima Ignjatijevič vedno dokaj upravičene odgovore: "Ko sem že toliko priznal, da pridem Hartu v roke, zakaj bi še kaj prikrival? Eden zločinov več ali manj pri meni ne igra nobene vloge." Sreten pravi, da sem tudi to storil. Laže! Če bi bil ta Sreten tukaj, da ga malo premikastim, bo gotovo drugače govoril."

Nekajkrat se je hajduk razjezil nad podnarednikom Živanovičem. Proklet bodi, ker me nisi ustrelil, mu je dejal. Potem pa se je pomiril, češ, da je usoda tako hotela.

V Petrijevu sta Maričevič in Ignjatijevič odnesla nekemu bogatemu kmetu, katerega sta prej hudo premlatila, okrog 80,000 Din. Nekaj dni po tem zločinu pa je zvečer predsednik hajduške zadruge domov grede srečal nekega moža, ki mu je zaklical: Stoj! Ali me poznate?

— Ne! — je mirno odgovoril predsednik zadruge.

— A zdaj? — ga je vprašal neznanec, ko je z malo električno svetiljko osvetil svoje lice.

— Oprosti, zdi se mi, da si Ignjatijevič.

— Tako je, Ignjatijevič sem. Predsednik zadruge je takoj segel v žep po denar in uro, da bi kar se da mirno in poceni opravil svoje srečanje z razbojnikom. In spravi nazaj svoj denar. Nisem te zaradi tega ustavil. Pojdi! Lepo domov in jutri zjutraj povej orožnikom, kdaj in kje si me srečal.

Ignjatijeviča so posebno veselili uspehi, ki jih je dosegel pri ženskah. Pri njem so našli dolg seznam svojih prijateljic. Po vrsti je bilo napisanih 25 ženskih imen in pri vsakem imenu so bile razne, orožnikom nerazumljive bel-žke. Ko so ga vprašali, kaj ta imena pomenijo, se je izkazal velikega kavalirja: Storitve z menoj kar hočete, tega ne povem. Sicer pa vse to ni važno! O spisku 25 ženskih imenih je zvedela tudi hajdukova žena. Ko so oni dan hajduka pripeljali v Topolo, je prišla k orožnikom, ki so ga spremljali. Po vsej sili je hotela vedeti, če so bile vse tiste ženske njegove ljubice. Orožniki so ji rekli, da jih je imel gotovo še več. Potem je hotela žena vedeti, če so že vse zanrlj. Pustite me, da jih jaz sodim, je prosila.

Ljudstvo, ki v trumah spremlja ujetega hajduka, obupa spomine na druge razbojnike, ki so strahovali Šumadijo. Največ se govori o zloglasnem hajduku Despiću, ki je pred dolgimi leti baš tam storil zasluzeno smrt, kjer sta končala svojo hajduško slavo tudi Maričevič in Ignjatijevič. Vaščani zatrjujejo, da je bila Maričevičeva mati sorodnica hajduka Despića, opisanega v romanu "Gorski car" pod imenom Djurica. Stari ljudje se še spominjajo, kako sta se zadnjič sestala hajduk Despić in njegova mati.

Preden so hajduka ustrelili, je pritekla njegova mati in jo-

Iz Slovenije.

GLAVO MU JE ODTRGALO

Komaj so pokopali v Mežici tako žalostno umrlega rudarja Forštnarja, očeta devetih otrok se je v neposredni bližini iste revirja pripetila zopet težka nesreča, ki je zahtevala še eno rudarjevo življenje. Gre za strelnega mojstra Rudolfa Obrezo, starega 49 let, oženjenega z enim otrokom, ki je služil pri rudniku sedaj že polnih 28 let in bi bil kmalu lahko šel uživati pokojnino.

Ponesrečeni mojster, ki spada med najbolj izurjene rudarje podjetja, je ponoči s svojim tovarišem razstreljeval rudo v helenskem revirju. Ko je položil dinamit in sprožil vžigalnik, se je hitro spustil po lestvi navzdol, da se, kot običajno, spravi na varno, predno strel ne poči. Toda po nesrečnem naključju se je obesil na klin, ki ga je zadržal nekoliko trenutkov, tako, da ni mogel več pravčasno iz nevarnega območja in ga je prehitela eksplozija. Eksplozija je bila tako huda, da ga je vrgla z lestve na tla in mu glavo popolnoma odtrgala od telesa. Bil je mrtev na licu mesta. Njegov delovni tovariš, ki se je pravčasno umaknil, se je vrnil nazaj in je bil ves iz sebe, ko je videl pred seboj razmesarjenega Obrezo. Javil je nesrečo takoj rudniškim oblastem, ki so poslale v rov komisijo in zdravnika, ki pa že ni imel nobenega posla več.

VLAK JE ODREZAL OBU?ANKI GLAVO

Ljudje, ki so čakali 23. januarja na postaji v Laškem na vlak, so bili priče groznega prizora. Ko je vozil vlak na postajo, si je 24-letna v radiotelegrafnem kopalšču v Laškem uslužbena maserka Marija Pelcova za grmovjem ob železniški progi sezula čevlje in se pogrnala tik pred vlakom na progo. Kolesa so nesrečni odrezala glavo in razmesarila trup. Ko je prispela uradna komisija, so prepeljali telesne ostanke v mrtvašnico. Sodijo, da je nesrečnica izvršila samomor zaradi nesrečne ljubezni.

kala. Hajduk pa ji je takole odgovoril:

— Tiho bodi! Ti si vsega kriva. Ko sem kradel jajca, si rekla: Naj bo, sinko! Ukradel sem oveo — ti si spet rekla: — Naj bo, sinko! In tako je šlo naprej. Zdaj pa ti jaz rečem: Izgini, da te ne vidim!

Z Maričevičem in "Korejo" je menda konec hajdučije v Šumadiji. Še nekaj časa se bo na dolgo in široko razpravljalo o hajduških zločinih, potem pa bo vse padlo v pozabljenje.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

98

Werner je naročil. Med jedjo je moral skrbeti sam za zabavo. Ali kakor se je trudil, da bi se posilil v mirno občutje, je imel vendar le malo uspeha. Končno sta molčala oba. Potem je Werner vstal. "Prav imaš, Ivan. Ta bučna zabava te mora boleti v ušesih. Odidiva!"

Šla sta po slabo razsvetljenem sprehajališču, ki je držalo mimo obrežnih vil. Za zadnjimi hišami se je nehala pot na hribečku pred polkrožno klopjo. Tu sem sta sedla.

Znočilo se je. Globoko črno je ležalo jezero pred njima in zrealilo razsvetljena okna onostranskih hiš.

"Ivan, ali misliš, da te ima rada?"

Forbeck ni mogel takoj odgovoriti. "Ali moramo ljubiti, ne da bi upali?"

"Potem se še nista razodela?" je urno vprašal Werner.

"Ne!"

Werner se je globoko oddahnil, kakor bi se bil rešil najtežje skrbi.

"Ljubezen hrepeni. Ne more drugače. Moram smem tudi verjeti, da ji nisem ravnodušen, da bi se mi utegnile posrečiti, zaslužiti si njeno ljubezen. A kaj potem? Njen oče je poskrbel, da vidi zapreko, ki se dviga med nama, prav zdaj v celoti trdi resničnost."

"Kaj meniš s tem?" je vprašal Werner in molče poslušal, ko mu je Forbeck pripovedoval o Tasilovi zaroki z Ano Herwegh, in o razdoru med očetom in sinom.

"Ta spor," je nadaljeval Forbeck, "mu bo pot k sreči otežkočil, a ne zaprl. Ako porušim moškemu preteklost, si zna ustvariti bodočnost. Toda ženska! Deklica, ki jo priklepa sto spon na družino, na vse spomine iz otroštva, in vsako misel, ki so ji jo vcepili. Ljubim jo s slednjim utripom svojega srca, ginem za njo od koprenjenja, toda kaj bo to! Samo da bo prihranjeno njej, kar se je zrušilo name. Odtod moram, Werner! Ako so ti dnevi zbudili v njej toplejša čustva, bo to samo zarodek občutja, ki ga bo zdušil čas brez globlje bolečine. Kaj se bo zgodilo z menoj, je vseeno. Toda nočem biti vzrok, da bi na njeno življenjsko pot padla le ena senca. Ustvarjena je za sonce."

"Ivan! Tako govoriš mož! Kdo drugi na tvojem mestu bi utegnil ravnati drugače. Teško je, udušiti v sebi krik svojega hrepenenja. Človek le prerad drvi v svoji strasti naprej in se slepo udaja opoju trenutka, in ko se prebudi, noče razumeti, da je izgubil za vedno, kar je

bil menil doseči." Werner je objel Forbecka okoli ramen. "Tvoje pošteno srce je preprečilo hude stvari."

"Kako beraško revna bi bila moja ljubezen, če bi ne imela moči, da bi mislil bolj na mir ljubljene bitja, ko na lasten glad. Razumel bi me, Werner, ako bi jo videl. Kakor cvetka je, ki je pravkar vzbrstela v pomladnem jutru. Ko sem jo prvič videl, kaj sem takrat občutil! Mislim, da se mi je razodelo nebo in je nenadoma odskočil zapah, ki je zaviral mo- jo ustvarjajočo moč! Če bi vedel, kako se je zgodilo —"

"Tega mi ne pripoveduj! Ne zdaj! Samo razburilo bi te. In kako naj bi se dogodilo? Kakor se dogaja vedno. Igra, ki jo draga mati narava uganja s svojimi stvarmi, je vedno enaka. Za spremembo si izvoli včas le drugačen način. Kakor je pri volji, igra zdaj burko, potem žalostno. Poznam to, Ivan! Bolj ko mi je ljubo!"

"Werner!" je vzkliknil Forbeck. "To da si okusi! Sam pri sebi!"

Kratek molk. "Jaz! Ne! Toda s petdesetimi leti se človek ogleda po svetu."

Werner se je zazrl čez temno jezero. "Ljubim sem svojo mater, svojo umetnost in tebe!"

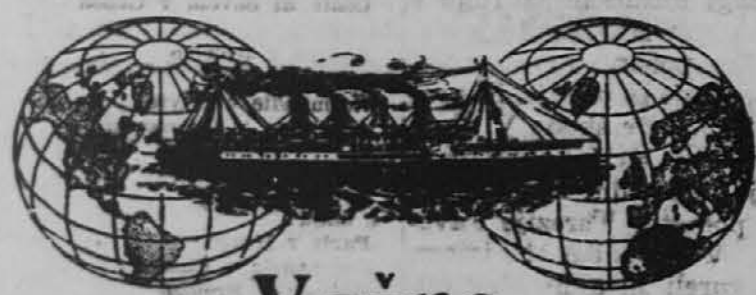
"Kar sem ti dolžan, me ni tiščalo še nikoli bolj ko zdaj. Daroval si mi polovico svojega življenja, pridobil si si pravico do nerazdeljenega mojega srca. In kakšen se vracam k tebi nazaj?"

"Ne govori neumnosti, dragi fant! Kaj naj bi bil dolžan? Veš, da nihče neče izginiti brez sledu. Za menoj naj ostane nekaj, nele mrtvo delo mojih rok, tudi utrip mojega življenja, iskra ognja, ki je gorel v meni. Iskal sem. In bila je samo moja sreča, da sem našel prav tebe. Spoznal sem tvoje zmožnosti in si dejal: Tu je dobra zemlja, tu raztrosi seme. Kar ji boš zaupal, bo rodilo sad, ko ne bo več tebe."

"Werner!"

"Ti si mi vse na svetu. Dajem ti, kar imam, ker si zame, česar potrebujem. Čemu torej zavajevanje? Če pa meniš, da ti moja dediščina nalaga kakšno dolžnost, te prosim, da se dvigneš kvišku. Ivan! Bodí močan, kakor si pošten! Živi in pusti, da pride sreča in bolečina, kakor že hočeta! In preden ti omahnejo roke, položi seme svoje biti spet v srce koga drugega. In živel boš v drugih!"

DALJE PRIDE

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti kega od tam, je potreben, da je posrednik v vseh stvarih. Vse to naše dolgoletno skuhajo vam zanesljivo dati najboljša posredništva in tudi vse potrebne posredništva, da je potovanje udobno in hitro. "to so zanesljivi posredniki na nas za vas posredniki."

Mi predstavljamo vam, bodi posrednik za povratno dovoljenje, potni list, vize in opaz, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker preden se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Prilite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street New York, N. Y.

NOVI ČLAN VLADNE UPRAVE

James Roosevelt, najstarejši sin predsednika Roosevelta, ki je prevzel službo upravnega pomočnika v Beli hiši.

Poslovilno pismo

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

39

Major jo z veliko napetostjo poslušal.
"Toda boljše bi bilo, ko bi bila o tem govorila z menoj," pravi skrbno.

Zena pa se glasno zasmeje.
"Ti bi zahteval, da časopis pokažem Ludviku. Saj vendar poznam tvoje trdovratne pojme o časti, pri katerih bi mogel človek lakote poginiti. Lona se bo še potolažila, kadar se bo prespala. Ludviku pa bom tudi povedala, da Lona o tem ni ničesar vedela. Nikdar ne jemo tako vroče, kot smo skuhali. Seveda bi rajše videla, ako Ludvik ne bi ničesar zapazil. Toda, če sta ti in Lona pametna, se bo še vse prav dobro izšlo."

Major se pogladi po čelu.
"Na vsak način pa je to zelo neprijetno."
"Jaz pa mislim, da je to zelo prijetno, da bo Ludvik podedel milijone. Lona se bo bogato poročila in midva sva rešena vseh skrbi."

Se nekaj časa se pričakata, toda slednjič major izprevidi, da mora pustiti vse tako, kakor se je zgodilo. V resnici ni bilo mogoče narediti drugače, kot počakati, da se Ludvik vrne in se potem cela zadeva poravnava.

Za Lono pa je bila stvar mnogo bolj žalostna. Prišla je v velik srčni boj. Najhujše ji je bilo, da je Ludvik dvomil nad njo. Da je v resnici dvomil, so ga izdale njegove besede.
"Zato si hotela imeti svoje poslovilno pismo nazaj?" — Tako ji je rekel. Verjel je tedaj, da je z njim igrala ostudno komedijo. In s tem spoznanjem je bila uničena Lonina sreča. Vsa obupana sedi v svoji sobi in se vprašuje, kaj se bo zgodilo in kaj ji je storiti. Ne, ne, ni mu mogla več pogledati v oči; ubilo bi jo, ako bi morala gledati v njegove mrzle, zaničujoče oči.

Skoči na noge, gnana pred svojimi lastnimi mislimi.
Jasno ji stopi pred oči, da mora proč, da Ludvika ne sme več videti. Morala se mu je odpovedati in to se je moglo samo zgoditi, ako gre od hiše. Stariši nikakor ne bi trpeli, da se mu je odpovedala, mučili bi jo in jo silili, da postane njegova žena, sploh je ne bi več razumeli. Zato je morala proč, daleč proč, nikdar se ni smela več sesti z Ludvikom.

Toda kaj bo, ko bo očetu in mačehi povedala, da hoče razdreti zaroko z Ludvikom? Rekla ji bosta, da je nespametna, da je preočajna; ne bi je razumela. Samo beg ji je preostal — da, nagel beg. Proč mora, predno se vrne Ludvik. UL In takoj se spomni bogataša Johna Stanhopeja. Stresese. John Stanhope! Rekel ji je, ako si bo onstran morja kdaj hotela iskati sreče, naj pride k njemu; za njo bo vsak čas mesto v njegovem uradu. Kam pa je dala vizitko z njegovimi naslovom? Naglo brska po svojem miznem predalu in v resnici najde vizitko. In to se ji zdi kot prst usode.

In tako za trdno sklene, da bo zbežala. Takoj prične spravljati svoje stvari v kovčeg, v katerem je že imela perila za svojo balo. In ko deva v kovčeg, premišlja, kaj ima še vse napraviti. Nekaj svojega denarja mora pustiti očetu; ne sme priti v stiske, dokler ga je mogla pred njimi obvarovati. Pri Mr. Stanhopeju bo imela dobro plačilo očetu bo mogla redno kaj pošiljati.

Na mačeho more misliti le z jezo in gnjusom. Da se ne bi več srečala z njo, bi ji bilo samo ljubo. Toda, kako naj gre od hiše, da ne bi nikdo opazil? Popolnoma tajno je morala zapustiti hišo, najboljše se to noč. Toda to ne gre; brez šuma ne bi mogla iti s težkim kovčegom. In morala je iti. Nocoj tedaj se ne more iti; počakati mora, da zjutraj oče edle in gre mačeha kupovat. Pri tem se je vedno precej dolgo zamudila. Medtem more naglo naročiti avtomobil in se odpeljati s kovčegom. To bo šlo popolnoma dobro. Vedno bolj so se njene misli sprijaznjevale z begom. Spat sploh ne leže, saj ne bi imela miru. Tiho brez vsakega šuma nadaljuje svoje delo in ko že vse stvari spravi v kovčeg, se prične daniti. Bilo je vlažno pomladansko jutro. Utrujena se de k pisalni mizi, da napiše očetu in Ludviku pismo. Tedaj pa se spomni, da je že enkrat pisala Ludviku poslovilno pismo, katero je hotela imeti nazaj. Tudi takrat ji je bilo srce težko, ko ga je pisala, da se mu odpoveduje. Toda, koliko težje ji je danes!

Nazadnje piše pismo mačehi:
"Papa ve, kam sem šla. Dobro bi bilo, ako se ne razburjaš preveč zaradi mojega bega. — Lona."

Več ne more pisati. Jeza na ženo, ki ji je uničila srečo, tega ni dovoljevala. Pismo vtakne v ovitek in napiše naslov mačehi. Predno bo odšla, bo pustila pismo na mizi. Vse je pripravljeno za odhod. Oblače se za pot. Medtem pa nekdo potrka na njena vrata in mačeha ji zakliče, da naj pride k zajtrku.

Lona pa ji mirno, kot je le mogoče, odgovori, da se ne počuti dobro in da potrebuje počitka.
"Toda, Lona, bodi vendar pametna," zakliče mačeha.
"Prosim te, pusti me v miru; jesti ne morem, me boli glava."

Gospa Hermina odide. Očeta je pač pomirila, kajti ni prišel na njena vrata. Rada bi še slišala njegov glas; kajti zdi se ji, kot da za vedno odhaja od doma. Kmalu nato ga sliši odhajati. Stopi k oknu in gleda za zastorom za njim. Oči se ji široko odpro, ko gleda za njegovo visoko, vojaško postavo. Nemirno poslušala Lona. Slednjič sliši, ko mačeha reče:

"Najkasneje v eni uri sem zopet doma, Meta. Zajtrk morete pospraviti, ker moji hčeri ni posebno dobro in bo ostala v svoji sobi."

Nato se zapro vrata; Lona poslušala. Zopet stopi k oknu in gleda za mačeho, dokler ne izgine.

Tedaj pa se Lona splazi iz hiše, ne da bi Meti, ki je imela opravke v kuhinji, kaj rekla. Neopaženo zapusti stanovanje in teče po stopnicah. Kolikor naglo mogoče hiti proti postaji polnične železnice in k sreči se ravno pripelje voz. Pelje se do prve postaje taksijev. Izstopi, vzame zaprt avtomobil in se pelje zopet domov. Sofer je bil pripravljen nesti kovčeg in gre z njo v hišo.

S tresočimi rokami, vsa zbegana in v strahu, da bi mogla biti mačeha že nazaj, odpre vrata. Meta radovedno potisne glavo skozi kuhinjska vrata in začudena gleda Lono.

(Dalje prihodnjik.)

Alice Roosevelt Longworth

pripoveduje, kako senatorji izbirajo lahko kajo ...
vpoštevajoč svoja grla

"Večkrat obedujem v senatni restavraciji v Kapitolu. Tam kadi skoro vsak senator in poslanci, in številni, ki jih vidim potegniti ven zavojček Luckies, je precej presenetljivo. Pravzaprav presenetljivo ni prava beseda. Kajti semintja, že iz leta 1917, sem se sama posluževala Luckies iz zdravega razloga: One so zares lahka kaja — prijazne grlu. To je enostavno zdrav razum, da ti senatorji in poslanci, katerih glasovi morajo prenašati nepretrgan napor javnega govorenja, morajo imeti cigareto, ki vpoštevajo njihovo grlo ... lahko kajo."

Alice Roosevelt Longworth

NAJFINEJŠI TOBAK — "SMETANA PRIDELKA"

V nedavnem neodvisnem pregledu je pretežna večina odvetnikov, zdravnikov, predavateljev itd., ki pravijo, da so kadili cigarete, izrazilo svojo osebno prednost za lahko kajo.

Ugotovilo Mrs. Longworth potrjuje razsodnost te prednosti in istega mnenja so tudi vodilni umetniki radia, odra, filma in opere, kojih glasovi so njihovo bogastvo in so si izbrali Luckies, lahko kajo. Tudi vam lahko Luckies zaščitijo grlo — lahka kaja, prosta gotovih rezkid dražilcev, ki so bili odstranjeni z izključnim procesom "It's Toasted". Luckies so prijazne vašemu grlu.

Lahka Kaja

"It's Toasted" — Zaščita Vašega Grla

PROTI DRAŽENJU PROTI KAŠLJU

Vesti iz Primorja.

Politični izobčenci

Iz goriške fašistovske zveze je bilo te dni poleg drugih izobčenih tudi več Slovencev. Izključitev iz stranke bo zlasti za enega izmed njih pomenila hud udarec, ker se jenameroma poudaril njen politični značaj. Kakor znano se je pred leti v okviru znane Staracejeve akcije včlanilo v stranko tudi večje število slovenskih ljudi, predvsem gostilničarjev, obrtnikov ter samoupravnih ter privatnih nameščenec, ki so kakorkoli odvisni od oblasti. Med poslednje so spadali v glavnem vsi oni, iz različnih razlogov spet izključili iz nje. Izključitev iz politične organizacije pa ima za prizadetega posledice vseh zle posledice za njegove odnose napram kraljevnim upravnim oblastem, ki se na političnoupravnem področju v vsem ravna po navodilih

fašistovskih pokrajinskih ali kraljevnih političnih tajnikov. Poleg nekaterih Furlanov so bili v poslednjih dneh izključeni iz stranke Viktor Vrčon, Virgilij Jug in Viktor Mozetič iz Gorice. Oskar Mervie iz Šempasa ter Avgust Starc iz Stanjela na Krasi. Prvi štirje so bili v smislu objavljenih odlokov izobčeni predvsem iz tehničnih in moralnih razlogov. O Avgustu Starcu pa pravi dekret, da je bil sumljiv element, ki je sovražil režim in Italijo, da se je duhovno diskvalificiral, ker se ni navzel fašističnega prepričanja. Začasno je bil izključen tudi Ivan Modričan iz Komna.

V Podbrdu na Cerklnskem

so oblasti odredile zaporo gostilne Katarine Kodrovo, ki so ji odvzeli tudi gostilniško koncesijo. Odlok pravi, da so bili ti ukrepi izdani iz posebnih javnovarnostnih razlogov, ki jih po policijski oblasti konkretno ni hotela navesti.

Karabinerji v Šempasu

so prijavi goriškemu sodišču 24-letnega Stanislava Badaliča, ki je nekaj dni prej blizu Idrije brez potnega lista zbežal preko meje.

Goriško sodišče

je obsodilo zaradi bega čez mejo Venčeslava Pavšiča iz Šempasa na 3 mesece zapora in

2000 lir denarne kazni. Na enak način je bil iz istega razloga obsojen tudi 23-letni Lojze Simmonec iz Govejke nad Idrijo.

V tragičnih okoliščinah

je bil te dni aretiran 25-letni Rudolf Vižintin iz Mirna pri Gorici. Tudi on je skušal zbežati čez mejo. Na Poreznu ga je zajel snežni vihar, ki je v njem zasle. Z zmrzlimi udmi se je pod noč privlekel do neke samotne kmetije, odkoder so ga morali nemudno odvzeti v Podbrdo k zdravniku. Vojaški zdravnik ga je pregledal in odredil, da so ga odpeljali v goriško bolnico, kjer so ga menda operirali. Hkratu so mu zaradi poskušnega bega napovedali aretacijo.

Novi župniki na Goriškem

Z nadškofijskim dekretom so bili imenovani za župnika Ivan Drašček v Kobji glavi, kjer je bila ustanovljena tudi nova župnija, Martin Kolbrič v Levpi, Lojze Mantelič v Šmartnem pri Kojsem, Ivan Premelj pri sv. Luciji, Florijan Hvala v Eakovju in Friderik Lenardi v Kožbani v Brdih.

Kmečka posojilnica v Šmartnem p. Kojsem

je bila doslej v redni likvidaciji. S posebnim odlokom ji je pristojno ministrstvo dovolilo

izredno likvidacijo, tako da se bo njena uprava lahko bavila tudi s kreditnimi posli. Hkratu je bil imenovan za novega likvidatorja neki Italijan. Tudi v nadzorstveni odbor so bili imenovani sami Italijani, med njimi fašistovski poslanec Celona.

Štirje požari

Na žagi mizarске zadrge v Dolenjem pri Ajdovščini je nastal velik požar, ki je uničil stavbo, stroje in orodje. Napravil je 25.000 lir škode. V Skričljah pri Sv. Križu na Vipavskem je nekaj dni kasneje pogorelo posestvo Terezije Favelljeve. V Cerknem sta istega dne pogoreli hiša in hlev 80-letnega posestnika Blaža Valjeja, ki mu je ogenj povzročil 15.000 lir škode. Na Fajtem hriou pa je zadnje dni pogorel večji kompleks gozda, ki je bil last erarja.

Ob bregu Idrije

je bližini Šentvitske gore so kmetje našli truplo 60-letne Terezije Peternelejeve, ki je najbrže spričo trenutne slabosti omahnila z bližnje brvi v vodo.

V Gorah nad Idrijo

so našli na nekem seniku zmrznjenega 34-letnega Ivana Podobnika iz Spodnje Idrije. Na seniku je menda kljub hudemu mrazu nameraval prenočiti.

SMRTNA KOSA

V Chicago, Ill., je umrla Josephine Slanšek, roj. Kosteleva, stara okrog 30 let. Rojena je bila v Nemčiji. Njeno truplo je bilo poslano v Auburn, Ill., kjer že štiri leta počiva njen mož.

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki se debelo (tiskani, so vrste v domovino izšli pod vodstvom izkušenega upravitelja.

- 10. februarja: Washington v Havre
- 13. februarja: Conte di Savoia v Genoa
- 19. februarja: Bremen v Bremen
- 20. februarja: Ile de France v Havre, Saturnia v Trst
- 24. februarja: Manhattan v Havre, Queen Mary v Cherbourg
- 26. februarja: Europa v Bremen
- 27. februarja: Paris v Havre, Rex v Genoa
- 3. marca: Normandie v Havre, Berengaria v Cherbourg
- 6. marca: Conte di Savoia v Genoa
- 9. marca: Bremen v Bremen
- 10. marca: Queen Mary v Cherbourg, Washington v Havre
- 12. marca: Ile de France v Havre
- 17. marca: Normandie v Havre
- 18. marca: Europa v Bremen, Berengaria v Cherbourg
- 19. marca: Rex v Genoa
- 24. marca: Manhattan v Havre, Queen Mary v Cherbourg
- 27. marca: 31. marca:

- 1. aprila: Ile de France v Havre, Bremen v Bremen
- 3. aprila: Conte di Savoia v Genoa
- 7. aprila: Washington v Havre, Lafayette v Havre, Queen Mary v Cherbourg
- 10. aprila: Europa v Bremen, Rex v Genoa
- 14. aprila: Normandie v Havre
- 15. aprila: Berengaria v Cherbourg
- 16. aprila: Vulcania v Trst
- 17. aprila: Bremen v Bremen
- 20. aprila: Roma v Genoa
- 21. aprila: Manhattan v Havre, Queen Mary v Cherbourg
- 24. aprila: Ile de France v Havre, Conte di Savoia v Genoa
- 27. aprila: Europa v Bremen
- 28. aprila: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 1. maja: Saturnia v Trst
- 4. maja: Paris v Havre, Berengaria v Cherbourg, Bremen v Bremen, Washington v Havre
- 5. maja: Queen Mary v Cherbourg
- 8. maja: Rex v Genoa
- 12. maja: Aquitania v Cherbourg
- 14. maja: Champlain v Havre, Europa v Bremen
- 15. maja: Conte di Savoia v Genoa
- 19. maja: Normandie v Havre, Manhattan v Havre
- 30. maja: Berengaria v Cherbourg

- 1. maja: Bremen v Bremen
- 2. maja: Roma v Genoa
- 5. maja: Lafayette v Havre
- 8. maja: Queen Mary v Cherbourg
- 12. maja: Paris v Havre
- 19. maja: Rex v Genoa

Advertise in "Glas Naroda"